

Basisstof 1 Bloed**bloedplasma**

deel van het bloed dat bestaat uit water, eiwitten en opgeloste stoffen

rode bloedcellen

bloedcellen zonder celkern en met hemoglobine

hemoglobine

een stof in rode bloedcellen, waardoor rode bloedcellen gemakkelijk zuurstof kunnen opnemen en afgeven

witte bloedcellen

bloedcellen met een celkern en zonder vaste vorm

bloedplaatjes

delen van uiteengevallen cellen, die geen celkern hebben

bloedstolling

het stollen van het bloed als het buiten de bloedvaten komt

Basisstof 2 De bloedsomloop**bloedvatenstelsel**

alle bloedvaten in het lichaam en het hart

bloedsomloop

de weg die het bloed door het lichaam aflegt

slagaders

bloedvaten waardoor het bloed naar de organen stroomt

haarvaten

de kleinste bloedvaten in het lichaam

aders

bloedvaten waardoor het bloed naar het hart stroomt

poortader

bloedvat dat bloed van de darmwand naar de lever vervoert

kleine bloedsomloop

bloedsomloop waarbij het bloed van het hart naar de longen stroomt en weer terug naar het hart

grote bloedsomloop

bloedsomloop waarbij het bloed van het hart naar de rest van het lichaam stroomt en weer terug naar het hart

dubbele bloedsomloop

bloedsomloop waarbij het bloed twee keer door het hart stroomt

bloeddruk

de druk op de wanden van de bloedvaten

kleppen

kleppen in aders die ervoor zorgen dat het bloed maar in één richting kan stromen

Basisstof 3 Het hart**kransslagaders**

aftakkingen van de aorta waardoor bloed richting de hartspier stroomt

aorta

bloedvat dat zuurstofrijk bloed van het hart naar de organen vervoert

kransaders

bloedvaten die bloed wegvoeren van de hartspier

harttussenwand

scheiding tussen de linker- en rechterhelft van het hart

bovenste holle ader

ader waardoor het zuurstofarme bloed van het hoofd en de armen naar het hart stroomt

onderste holle ader

ader waardoor het zuurstofarme bloed van de romp en de benen naar het hart stroomt

rechterboezem

deel van het hart waar de bovenste holle ader, de onderste holle ader en de kransaders in uitmonden

rechterkamer

deel van het hart dat het bloed in de longslagaders pompt

longslagader

bloedvat dat zuurstofarm bloed van het hart naar de longen vervoert

longader

bloedvat dat zuurstofrijk bloed van de longen naar het hart vervoert

linkerboezem

deel van het hart waar de longaders in uitmonden

linkerkamer

deel van het hart dat zuurstofrijk bloed in de aorta pompt

hartkleppen

kleppen tussen boezems en kamers

halvemaanvormige kleppen

kleppen aan het begin van de longslagader en de aorta

Basisstof 4 Uitscheiding

uitscheiding

het proces waarbij afvalstoffen uit het bloed worden gehaald en uit het lichaam worden verwijderd

nieren

organen die de afvalstoffen uit het bloed halen

nierschors

deel van de nier dat afvalstoffen, overtollig water, overtollige zouten en allerlei schadelijke stoffen uit het bloed verwijderd

niermerg

deel van de nier dat afvalstoffen, overtollig water, overtollige zouten en allerlei schadelijke stoffen uit het bloed verwijderd

nierbekken

deel van de nier waarin urine wordt verzameld

urine

verzamelnaam voor afvalstoffen en overtollig water die door de nieren zijn verwijderd uit het bloed

urineleiders

buizen die urine afvoeren van de nieren naar de urineblaas

urineblaas

tijdelijke opslagplaats van urine

urinebuis

buis die urine afvoert uit het lichaam

Basisstof 5 Afweer

lichaamsvreemde stoffen

stoffen die niet in je lichaam thuishoren en waarvan je ziek kunt worden

infectie

ziekteverwekkers dringen het lichaam binnen

afweersysteem (immuunsysteem)

bestrijdt ziekteverwekkers

antistoffen

stoffen die ziekteverwekkers onschadelijk maken

immuun

niet ziek worden, omdat witte bloedcellen meteen een antistof kunnen maken

allergie

overgevoeligheid voor bepaalde stoffen

allergische reactie

reactie van het afweersysteem op de stof waar je overgevoelig voor bent

Basisstof 6 Gezond leven

slagaderverkalking

verdikking van bloedvaten door ophoping van kalk

hartinfarct

een deel van het hart krijgt plotseling geen bloed meer

hart- en vaatziekten

verzamelnaam voor ziekten aan hart- en bloedvaten

Extra stof 7 Vaccinatie

natuurlijke immuniteit

immuniteit die ontstaat doordat je ziek bent geweest

vaccinatie

een inenting waarbij je een vaccin krijgt ingespoten

vaccin

een middel dat een dode of verzwakte ziekteverwekker bevat

kunstmatische immuniteit

immuniteit die ontstaat door vaccinatie

vaccinatiegraad

geeft aan welk deel van de bevolking is ingeënt tegen een ziekte

Extra stof 8 Alcohol

alcoholvergiftiging

te hoog alcoholgehalte waardoor je bewusteloos kunt raken

bingedrinken

in korte tijd veel alcohol drinken, waardoor het alcoholgehalte in het bloed snel stijgt

kater

hoofdpijn, dorst en/of misselijkheid door vochtverlies en door de giftige stoffen die ontstaan bij de afbraak van alcohol